

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
T.a.v. de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, prof.dr. R.M. Letschert
Rijnstraat 50
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

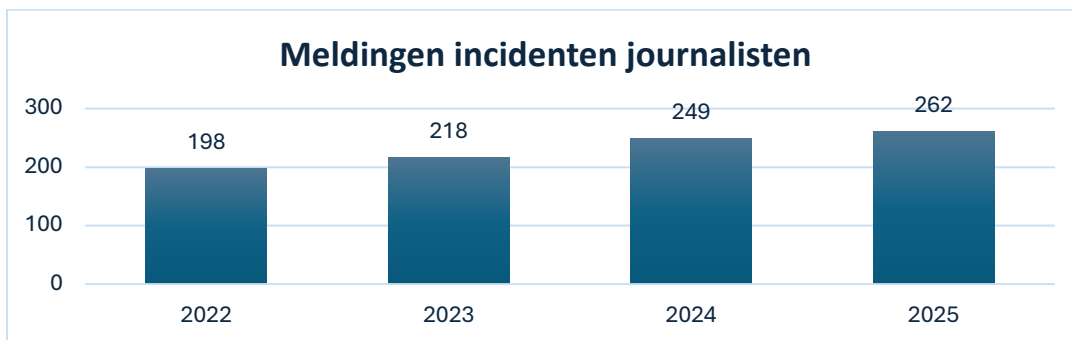
Amsterdam, 25 februari 2026

Betreft: Aan de bewindspersoon Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en Justitie & Veiligheid

Geachte mevrouw Letschert, geachte heer Van Weel,

Allereerst willen wij u van harte feliciteren met uw benoeming tot bewindspersoon in het kabinet-Jetten. De coalitie van NDP Nieuwsmedia, de Nederlandse Vereniging voor Journalisten, Free Press Unlimited en het Genootschap van Hoofdredacteurs is verheugd te zien dat in het regeerakkoord *Aan de slag* aandacht wordt besteed aan de persvrijheid en de veiligheid van journalisten.

De veiligheid van journalisten staat in Nederland onder toenemende druk. Voor het derde achtereenvolgende jaar meldt stichting PersVeilig dat het aantal meldingen van bedreiging of geweld tegen journalisten is toegenomen. In 2025 hebben journalisten bij PersVeilig in totaal 262 keer melding gedaan van een incident. Vermoedelijk is dit slechts de top van de ijsberg.

Figuur 1. Bron: *PersVeilig 2025*

Een veilige en vrije pers in onze democratische rechtsstaat

Een veilige werkomgeving is een basisvoorwaarde voor goed functionerende onafhankelijke media. Als journalisten hun werk niet veilig kunnen doen, verzwakt dat het fundament onder een geïnformeerde samenleving. Daarom is dit niet alleen een zorg voor de beroepsgroep zelf, maar raakt het de kern van onze democratische rechtsstaat. Een veilig, pluriform en onafhankelijk informatie-ecosysteem is een randvoorwaarde voor een sterke en weerbare samenleving.

Om de noodzaak van ambitieus beleid inzichtelijk te maken, nodigen wij u graag uit om met de sector in gesprek te gaan over onze aanbevelingen voor het kabinetsbeleid. In deze brief doen wij negen aanbevelingen aan uw kabinet om invulling te geven aan uw ambities en actief te werken aan het verbeteren van de veiligheid van journalisten.

Zo kan het: bouwen aan de veiligheid van journalisten

1. Bedreiging, intimidatie en fysiek geweld. In 2025 zijn de meldingen over fysiek geweld, bedreiging en intimidatie opnieuw toegenomen. Fysieke intimidatie of geweld richting journalisten en fotografen komt steeds vaker voor bij straatverslaggeving en demonstraties. Volgens onderzoek van PersVeilig heeft 91 procent van de fotojournalisten en cameramensen in hun werk te maken met agressie en geweld.

Aangiftes van online bedreigingen worden vaak niet opgevolgd. Dit leidt tot een lage motivatie om aangifte te doen, waardoor online misstanden blijven voortduren.

- I. **Zet in op een zero-tolerance-beleid bij bedreiging en intimidatie van journalisten. Investeer structureel in voldoende politiecapaciteit en gespecialiseerde kennis, zodat aangiftes van journalisten altijd voortvarend worden opgepakt.**
- II. **Zorg met name dat politie en justitie centraal georganiseerde kennis en capaciteit hebben om online bedreigingen jegens en intimidatie van journalisten op te pakken.**

2. Online intimidatie. Een steeds groter deel van de intimidatie en bedreigingen vindt online plaats. Via internet en social media zijn journalisten makkelijk te vinden en te intimideren. Bovendien kan online intimidatie eenvoudig overgaan tot fysieke onveiligheid in de eigen woningomgeving, zeker als het woonadres van journalisten nog steeds te vinden is via het Kadaster.

- III. **Scherm proactief het woonadres van journalisten binnen het Kadaster af.**
- IV. **Ga in gesprek met socialmediaplatforms over het beter monitoren van en acteren op bedreigingen gericht op journalisten. Socialmediaplatforms moeten zogenaamde escalatiekanalen implementeren, waarbij meldingen van journalisten snel en gericht worden opgepakt. Deze kanalen moeten worden bemand door getrainde medewerkers - geen geautomatiseerde systemen - die de taal en context begrijpen en inhoudelijk kunnen beoordelen of er sprake is van online geweld. Een strikte handhaving van de verplichtingen voor socialmediaplatforms uit de Digital Services Act, zowel op nationaal als Europees niveau, biedt hiervoor het startpunt.**

3. Disproportionele juridische intimidatie (SLAPPs). Disproportionele juridische intimidatie komt steeds vaker voor in Europa. Nederland is daarop helaas geen uitzondering. Het lamleggen van onafhankelijke journalistiek met juridische middelen die enkel bedoeld zijn ter intimidatie, is een rechtstreekse bedreiging voor het functioneren van onze democratische rechtstaat. De Europese Unie heeft in 2024 de Europese anti-SLAPP richtlijn aangenomen.

- V. **Implementeer de Europese anti-SLAPP richtlijn volledig. Maak daarbij werk van: (1) een juridische mogelijkheid tot vroegtijdige afwijzing bij SLAPP-zaken - het huidige misbruik van procesrecht voldoet hier niet; (2) neem de mogelijkheid tot volledige kostenvergoeding over uit de richtlijn - ook hier volstaat het huidige Nederlands recht niet.**

4. Vervolging journalisten. Het nieuwe wetsvoorstel Strafbaarstelling verheerlijking terrorisme is onvoldoende afgebakend en daardoor gevaarlijk voor de persvrijheid. Door het wetsvoorstel riskeren journalisten vervolging voor reguliere verslaggeving, zoals het tonen van beelden of het citeren van betrokkenen.

- VI. **Trek het wetsvoorstel in of (1) verduidelijk kernbegrippen zoals ‘verheerlijking’, ‘terrorisme’ en ‘indirecte link’ tot ondubbelzinnige definities; en (2) bouw waarborgen in zodat de wet niet misbruikt kan worden tegen journalisten en andere publieke stemmen.**

5. Faciliteer een onbeperkte toegang voor bedreigde opiniemakers tot het publieke debat.

Bedreigde freelance opiniemakers, journalisten en schrijvers dreigen optredens en lezingen af te zeggen vanwege veiligheidsredenen. Hier mist een kapitaalkrachtige partij die de persoonsbeveiliging op zich kan nemen. Daarmee dreigen juist wezenlijke, controversiële onderwerpen niet langer in het publieke debat besproken te worden.

- VII. **Faciliteer de noodzakelijke veiligheidsvoorzieningen bij scholen, buurthuizen, (kleine) theaters en bibliotheken, zodat dit soort optredens doorgang kunnen blijven vinden.**

6. Spreek politici aan op ondermijnende uitspraken over media en journalistiek. We zien dat de politieke retoriek richting journalisten steeds verder verhardt en de onafhankelijkheid en integriteit van media steeds vaker ter discussie worden gesteld. Deze retoriek ondermijnt het vertrouwen in de journalistiek en normaliseert een klimaat van geweld tegen journalisten.

- VIII. **Fysiek geweld, bedreigingen en intimidatie aan het adres van journalisten mag niet onbesproken blijven. Ook het ongefundeerd in twijfel trekken van de onafhankelijkheid of integriteit van journalisten ondermijnt de veiligheidspositie van journalisten. Spreek politici hierop aan.**

Daarom roepen NDP Nieuwsmedia, Nederlandse Vereniging van Journalisten, Free Press Unlimited, en het Genootschap van Hoofdredacteuren het nieuwe kabinet-Jetten op de persvrijheid in Nederland te beschermen en actief werk te maken van de veiligheid van journalisten in Nederland. Wij gaan daarover graag met u in gesprek.

Met vriendelijke groet,

Herman Wolswinkel – directeur NDP Nieuwsmedia

Thomas Bruning – algemeen secretaris Nederlandse Vereniging van Journalisten

Corine de Vries – voorzitter Genootschap van Hoofdredacteuren

Ruth Kronenburg – directeur Free Press Unlimited